

Europos LIETUVIS



NAUJI KARDINOLAI

Vasario 2 d. popiežius pakėlė 18 dvasiškių ir kardinolus. Jų tarpe buvo vienas per šikrikštijęs žydas, vienas iš Libano, Lenkijos arkivyskupas du negrai ir kiti. Bet gal daugiausia dėmesio sukėlė Rygos ir Liepojos administratoriaus, Jukans Vaivods, pakėlimas į kardinolus.

Kodėl katalikiška Lietuva neturi kardinolo, (bent viešai), gi protestantiška Latvija dabar jau turi?

Kardinolas Vaivods daug nukentėjo karo metu nuo Sovietų ir nacių okupacijų. 1964 m. lapkričio 18 d. kardinolas Marella už uždarytų durų šv. Petro Bazilikoje slapta iššventino mons. Vaivodą į vyskupus. Tas paaiškėjo tik po metų, kada popiežius paskyrė jį Rygos vyskupijos apaštaliu administratorium.

Pagal prel. Tulabą, kaip sako „The Universe“, kardinolas Vaivods yra „geras kunigas ir geras vyskupas“, kuris niekuomet neįėjo prieš valdžią.

Iš prel. Tulabos pareiškimo galima suprasti, kad jis nekritikuoja dvasiškių, kurie galvoja, jog geriausias kelias religiniai leivai Sov. Sąjungoje pasiekti — yra veikti kiek galima santvarkos ribose.

Londono dienraštis DAILY TELEGRAPH korespondentas, stebėjęs iškilmes Romoje, rašo, kad kardinolas Vaivods gavo raudoną biretę kaip atlyginimą už jo ilgalaikę tarnybą sunkiausiomis sąlygomis. Bet jo pakėlimas taip pat reiškia, jog Vatikanas tiki, kad sustiprinta Bažnyčia sovietų bloke galės būti naudinga kaip tiltas tarp Rytų ir Vakarų.

Kard. Vaivods pasikalbėjime su Reuters korespondentu pasakė, kad jis tik iš radijo sužinojo apie pakėlimą į kardinolus. Po trijų dienų, jis gavęs iš sovietų valdžios sveikinimą. Jis pasakė: „Kritau ant kelių prie mano stalo ir apsisverkiu — ne iš džiaugsmo, bet iš baimės. Savo dienoraštyje užrašiau, kad tai galėjęs būti kažkoks nesupratimas“.

Londono lenkų dienraštis DZIENNIK POLSKI (LI.3) rašė, kad pastaruoju laiku buvo pasklidusios žinios, jog lietuviai jaučiasi nusivylę latvių vyskupo pakėlimu į kardinolus. Vatikanas jį buvo ramina, kad popiežius sąmoningai parinko 88 metų amžiaus vysk. Vaivodą, nes toks amžius apsaugos jį nuo persekiojimų. Be to buvo sakoma, kad Lietuvos arkivyskupas tikriausiai jau nuo 1979 metų yra kardinolu „in pectore“, t.y. slapta.

Visiems yra žinoma, kad šventas Tėvas ypatingai domisi Lietuvos Bažnyčia — sako DZIENNIK POLSKI — todėl tokia nuomonė yra labiausiai patikima.

MIRĖ KARD. A. SAMORÉ

Vasario 3 d. Romoje širdies smūgiu mirė kardinolas Antonio Samoré, nuoširdus lietuvių tautos draugas.

A. Samoré gimė 1905 m. Bardi mieste, Italijoje. Tarp 1932-38 m. jis buvo Vatikanu nunciatūros sekretoriumi Kaune. Nuo to laiko jis buvo pamilęs lietuvių tautai ir visam gyvenimui liko jos draugu.

KUNIGAS R. ČERNIAUSKAS KALĖJIME

Britų katalikų savaitraštis The Universe rašo, kad pirmą kartą paskutiniame dešimtmetyje kunigas buvo slapta uždarytas kalėjime Lietuvoje. Kun. Ričardas Černiauskas, 28 metų amžiaus, buvo klebono pagalbininkas šv. Petro ir šv. Pavilo bažnyčioje Viniuje. Nažinoma kokiame kalėjime jis sėdi ir kuo jis yra kalinamas.

Kun. Černiauskas jau 1980 m. susidūrė su policija už reikolėcijų pravedimą jaunimo stovykloje. Valdžia norėjo jį išsiųsti į provinciją, bet jis atsisakė, sakdamas, kad tik vyskupas gali tai padaryti. Vyskupas Steponavičius jį paskyrė į labai svarbią šv. Petro ir šv. Pavilo bažnyčią Vilniuje. Valdžia gi jam uždavė sakyti pamokslus ir įspėjo, kad jis gali susilaukti „nena turalos mirties“, jeigu jis nenustos dirbti jaunimo tarpe.

Po 1980 metų trys kunigai buvo nužudyti Lietuvoje ir apie dvidešimt kunigų buvo sunkiai sužeisti neišlikose aplinkybėse. Dirbtiniai teismai ir k. iššaukė pagrindinio laikraščio — Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką ir po to sekusios riaušės buvo numalšintos, baigia straipsnį „The Universe“.

DAR DVI BOMBOS SOVIETAMS LONDONE

Sausio 2 d. Sovietų ambasada Londone gavo pastų pristatytą bombą, kuri buvo panaši į praeitą savaitę gautas bombas kitoje sovietų įstaigoje Londone. Tą pat dieną tokia pat bomba gavo Sovietų leidžiamas laikraštis SOVIET WEEKLY, kurio ištaiga yra kitoje vietoje.

Abi bombos buvo perduotos policijai. Nuostolių nebuvo.

SIEKIAUTAIKOS

REAGANO PASIŪLYMAS ANDROPOVUI

JAV viceprezidentas George Bush, atvykęs 12-kos dienų vizitui į Europą, sausio 31 d. Berlyne perskaitė prez. Reagano laišką „Europos gyventojams“, pasiūlydamas susitikti su Sovietų lyderiu J. Andropovu ir pasirašyti sutartį, kuri uždraustų visas Sovietų ir Amerikos vidutinių atstumų branduolines raketas.

Laiške buvo pasakyta: „Dabar ši pasiūlymą būdamas išitikinęs, jog tokia sutartis patarnaus abiejų pusių interesams, ir kas svarbiausia, kad Europos gyventojai to tik tenori. Aš siūlau p. Andropovui tą pasiūlymą priimti“.

Laiškas, pasirašytas sausio 28 d., sako, kad su Sov. Sąjunga reikalingas teisingas ir prasmingas susitarimas. „Tokioje dviasioje aš paprasčiau viceprezidentą Bushą, mieste kur Rytai susitinka su Vakaraais, pasiūlyti generaliniam sekretoriui Andropovui, kad jis susitiknų su manim, pagal jo pasirinkimą, bet tur ir betkada, kad pasirašytume sutartį, kuri uždraustų JAV ir Sovietų vidutinių atstumų žemyne dislokuotas branduolinių raketų ginklus bet kur pasaulyje“.

Laiške prisimenama, kad šiuo metu Ženevoje yra atnaujintos tarp abiejų valstybių derybos dėl minėtų ginklų.

Viceprezidentas Bushas pabrėžė, kad Vakarų Santarvė turi būti vieninga dėl Amerikos branduolinių ginklų dislokacijos Vakarų Europoje. Priešingu atveju, Sov. Sąjunga bus visiškai neužinteresuota derėtis dėl pasiūlyto ginklų uždraudimo.

G. Bushas applanks septynis Vok. Europos valstybes pasitarimams su vyriausybėmis dėl minėto pasiūlymo.

ANDROPOVAS ATMETĖ REAGANO PASIŪLYMĄ

Pasikalbėjime su PRAVDOS korespondentu, paskelbtu tuoj pat po Berlyne perskaityto laiško, kuriame Amerikos prezidentas pasiūlė susitikti su Sovietų gen. sekretoriumi Andropovu, pastarasis pasakė, kad tai yra nerimtas pasiūlymas.

Andropovas pakartojo, jog jis neturi nieko prieš susitikti su JAV prezidentu ir aptarti abiem pusėms priimtinius sprendimus svarbioms problemoms. Bet Sov. Sąjungai yra nepriimtinas Amerikos siūlymas „zero option“, kuris reiškia visų vidutinių atstumų branduolinių raketų pašalinimą. Kremlius nori pasilaikyti trijų užrašytų SS20 raketų, nukreiptas į Vak. Europą, kad išlaikytų lygsvarą prieš 162 raketas, dislokuotas Britanijoje ir Prancūzijoje.

LENKIJOS VYSKUPAI SIEKIA AMNESTIJOS

Sausio 30 d. Lenkijos bažnyčiose buvo perskaitytas vyskupų laiškas, kuriuo karinė vyriausybė buvo paraginta, ryšum su numatyto popiežiaus vizitu, paskelbti amnestiją politiniams kaliniams. Laiške buvo pasakyta:

„Mes tikimės, kad sudarius tinkamas sąlygas švento Tėvo vizitui, civilinė valdžia paskelbs amnestiją“.

Tas pareiškimas buvo paskaitytas viso Lenkijos bažnyčiose, nors vyskupams yra gerai žinoma, jog vyriausybė buvo atmetusi pasiūlymą bendrai amnestijai, sutikdama svarstyti tik pavienius prašymus.

Albejojama, kad karinė valdžia padarys nuolaidas po šio paskutinio pareiškimo, bet Bažnyčia dabar turės pateisinimą priežastį vizitą atšaukti, kai ateis laikas.

Popiežiaus vizitas Lenkijoje turi prasidėti birželio 18 d.

HITLERIO 50 METŲ SUKAKTIS

Sausio 30 d. Rytų ir Vakarų Vokietijoje buvo atžymėta Hitlerio valdžios 50 metų sukaktis. Rytų Berlyne komunistų lyderis Honecker padėjo vainiką prie paminklo „fašizmo aukoms“ Unter den Linden gatvėje. Kariuomenės paradas pražygiavo prie paminklo.

Vakarų Berlyne sukakčiai paminėti kalbėjo Vokietijos socialdemokratų partijos pirm. Willy Brandt ir Vokietijos kancleris dr. Kohl. Minėjimas buvo suruoštas senuo sen Reichstago rūmuose, kur prieš 50 metų Adolfas Hitleris padarė kanclerio priesaiką, kuri privedė prie antro pasaulinio karo ir Vokietijos katastrofos.

Sukaktis buvo atžymėta visuose Vokietijos miestuose, spaudoje, televizijoje ir susirinkimuose.

Izraelyje sukaktį prisiminė žydai, prieš 50 metų gyvenę Vokietijoje, ir Hitleriui atėjęs į valdžią pabėgė ir kitus kraštus. Pradžioje daugelis nesuprato, kad jis sieks eliminuoti visus žydus Vokietijoje. Tuo labiau niekas nežinojo, kad per jo valdymo laikotarpį žus 40 milijonų žmonių, jų tarpe šeši milijonai žydų.

TAIKOS OFENZYVOJE

SOVIETŲ BAŽNYTINĖ DELEGACIJA BAIGĖ VIZITĄ

Anglų spauda daug rašė: apie Sovietų bažnytinės delegacijos vizitą Anglijoje, Skotijoje ir Airijoje. Prel. Žemaitis, būdamas Airijoje, atlaikė mišias kunigų Seminarijoje ir buvo labai šilmai priimtas. Ta delegacija atvažiavo, pakviesta Britų Bažnytinės Tarybos (katalikai tai tarybai nepriklauso).

Spauda daugumoje buvo nuomonės, kad ta delegacija yra Sovietų sponsoruojama ir turi tikslą propaguoti Sovietų taikos ofensyvą. Ir dėl to nestebėtina, kad delegacijos vad. Kijevo metropolitas Filaret, per spaudos konferenciją pareiškė, kad Bažnyčia Sovietų Sąjungoje nekritikuoja vyriausybės nusiginklavimo politikos, nes tai yra sovietų žmonių dalis, ir bažnyčia pritaria Kremliaus taikos ofensyvai.

Paklaustas dėl vieno tikinčiojo suėmimo, metropolitas atsakė, kad jis nieko apie tai nežino, bet jeigu jis buvo areštuotas, tai ne dėl to, kad jis buvo tikintis, bet dėl jo priešsąjaukinių veiklos.

Prelatas Žemaitis ta pačia proga pareiškė, kaip praneša The Universe, kad „Lietuvoje sąlygos gerėja“. Kaip pavyzdį jis davė naujo Telšių vyskupo (Valčiaus) paskyrimą ir leidimą vyskupui Sladkevčiui grįžti į Kašiadorių vyskupijos administratoriaus pareigas. Leidimas buvo duotas spausdinti naujus mišiolus ir kitas bažnytinės knygas, įskaitant 160.000 egz. šv. Rašto.

Kaip anksčiau buvo rašyta E.L., mišiolas Lietuvoje nebuvo atspausdintas, nes vyriausybė nedavė popieriaus, o Vatikano siūstas popierius sugedo muitinėje.

— Nauji Portugalijos parlamento rinkimai numatomi balandžio mėnesį.

— V. Vokietijos prekybos balanso perteklius praėjusiais metais pasiekė rekordinę sumą: 51.2 milijardus markių.

AFGANISTANO DILEMA

Žurnalistas Bohdan Nahaylo britų „The Times“ dienraštyje karto nuo karto nušviečia sovietų problemas. Sausio 27 d. straipsnyje „Gražinkit mūsų vyrus namo — ar Andropovas yra pasiruošęs klausyti“ jis rašo:

— Afganistanu okupacijos trejų metų sukakties proga, praėjusio mėnesio pabaigoje Sovietų Sąjungoje įvyko daug drąsių protestų. Tie paskutiniai protestai rodo, kad brudėjimas prieš Afganistaną karą sovietuose vis didėja. Iš patikimų šaltinių žinoma, jog Maskvoje, Kieve, Leningrade, Taškante, Samarkande ir Pabaltijos respublikose ant namų sienų ir telefonų būdelių buvo klijuojami lapeliai su šūkiais „Lauk iš Afganistano!“ Kai kuriuose atsisaukimuose nupiešti kapai ir liūdniešios našlės. Ukrainoj pasirodė lapeliai su užrašais „Kodėl mūsų sūnūs ir tėvai miršta Afganistane?“

Ankstyvesnieji protestai taip pat smerkė invaziją ir reikė pasipiktinimą didėjančiom karu aukomis, bet jie nebuvo tokie ryškūs ir koordinuoti. Dabar jau tas pasipriešinimas prasidėjo ir musulmonų rajonuose sovietų Centrinėje Azijoje.

Kai sovietų daliniai įžygiavo į Afganistaną, po kelių dienų, savo paskutiniame žymeniam pareiškime prieš pat ištrėmimą į Gorki, Dr. A. Sacharovas ragino Jungtines Tautas spausiti Maskvą, kad ji atitauktų savo karines pajėgas. 1980 m. sausio 17 d. Pabaltijos daliniai kreipėsi į JT gen. sekretorių, paliegdami Afganistano okupaciją su Lietuvos, Latvijos ir Estijos 1940 m. likimu. Po to, Maskvos Helsinkio grupė pareiškė savo pritarimą JT Gen. Asamblėjos 1980 m. sausio 15 d. rezoliucijai atitaukti svetimą kariuomenę iš Afganistano. Taip pat pasisakė ir daug paskirų asmenų, įskaitant feminisčių grupės steigėjas ir nepriklausomas „Smoto“ profsąjungos aktyvistas.

Nuo to laiko vis didėja pasisakymai prieš sovietinę akciją Afganistane. 1981 m. rugsėjo mėnesį Novočerkaske pasirodė atsisaukimai prieš sovietų kėlimąsi į kitų valstybių vidaus reikalus, o už mėnesio — Maskvoje, su šūkiais „Laisvė Lenkijai ir Afganistanui!“ Latvijoje neseniai išskabintuose lapeuose sakoma: „Mūsų sūnūs neturi žudyti afganų sūnų ir dukterų. Laisvė afganams ir latviams!“

Praėjusiais metais lietuvių savilaidos žurnalas „Aušra“ aprašė to karo baisias pasekmes. Žuvusiųjų karių kūnai atvežti namo cinko karstuose ir dažniausiai slapta palaidojami. Kai kuriuos karškus atidarius, rasta nepažįstami lavonai ar vien tik smėlio balastas.

Nerūs tautybių pasipriešinimas prieš tą „Rusijos karą“ vis didėja. Per karių

NEPAPRASTA AUDRA ŠIAURĖS JŪROJE

Nepaprasta audra, siautusi vasario pabaigoje ir vasario pradžioje Britanijos pakrantėse, padarė daug nuostolių jūroje ir salose. Uragano stiprumo vėjas išrovė daug medžių ir padarė nuostolių pastatams. Žuvo 6 žmonės.

Esant pavojui, kad vėdėns lygės Temzės žiotyse pakils vienu metru virš normalaus, sausio 2 d. naktį pirmą kartą buvo pakeltas naujai pastatytas Temzės barjeras, kuris turėjo apsaugoti Londoną nuo potvynio.

Vasario 2 d. audra nuslinko šiaurės-rytų kryptimi, per Daniją į Baltijos jūrą.

PABEGŲ ČEKŲ KARININKAS

Uniformuotas Čekoslovakijos „liaudies armijos“ pulkininkas leitenantas ginkluotasis revorveris, sausio 30 d. perlipo per sienos užtvartą ir pabėgo į Vak. Vokietiją. Pabėgėlis paprašė politinio prieglobsčio.

PABALTIJOS KLAUSIMAS AUSTRALIJOS SENATE

Tarptautinės Žmogaus Teisių Dienos (gruodžio 10 d.) proga, Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdyba, kartu su Australijos Baltų Taryba, išsuntinėjo vyriausybės nariams, parlamentarams, vyskupams ir spaudai Žmogaus Teisių Dienos atsisaukimą, kuriame prašoma iškelti Pabaltijo tautų klausimą Jungtinės Tautos, kuri kritikuojama už tylą Lietuvos, Latvijos ir Estijos klausimu. Senatorius Austin Lewis, žinomas lietuvių bičiulis, šia tema pasisakė Australijos parlamente. Jis pasiūlė, kad Australijos Senatas formaliai paragintų savo vyriausybę paveikti J.T. Generalinę Assemblėją, kad ši atkreiptų dėmesį į „pavergtų pabaltiečių balsą“ ir „pripažintų šių anksčiau nepriklausomų tautų teisę laisvai apsispręsti“.

PASAULYJE

— Japonija pareiškė protestą prieš Maskvos planus atitraukti dalį SS-20 raketų iš Europos į Sibirą. Tuo padidėtų grėsmė Japonijai ir Kinijai.

— Sov. Sąjungos lyderis Andropovas pakvietė atvykti kovo mėn. į Maskvą JT gen. sekretorių Perez de Cuellar kalbėtis Afganistano reikalu. Nuo 1979 m. gruodžio mėn. krašto okupavimo, JT kelis kartus reikalavo sovietų kariuomenės atitraukimo.

— Iranas liepė išsikraustyti iš Teherano sovietų Tasso korespondentui O. Zunkinui.

— Londono Heathrow aerodrome įtaisytas eksperimentinis kompiuteris, kuris tikrins atvykstančiųjų pasus. Amerikiečių pasai tikrinimui yra pritaikyti, bet britų kol kas dar ne.

— Budapešte milicija uždarė vengrų disidentinės spaudos centrą, kuris buvo architekto L. Rajko bute. Iš ten vengrai gavę spaudą, kurią viešai platinti draudžiama. Patalpoje buvusius 4 asmenis suėmė, bet vėliau paleido.

— Sovietai paskelbė, kad Leningrado gyvulių tyrimo institute bandymų tūboje išaugintas versis.

— Naujojoje orbitinio lėktuvo „Challenger“ bandomasis skridimas iš Cape Canaveral, JAV, atidėtas vasario mėn. pabaigai.

— Prieš dvejus metus Kinijos Vyr. teismas nubaudė Mao Tsetungo našlę mirties bausme, bet egzekucijos vykdymas buvo atidėtas 2 metams. Dabar teismas tą bausmę pakeitė kalėjimu iki gyvos galvos.

— Britų komunistinė spauda puolė lenkus pabėgėlius, kurie emigruoja į Pietų Afriką. Esą, jie pritaria rasinei segregacijai.

— Turkijos karinė valdžia laikinai uždarė Istanbulo laikraščių: vienas yra kairiojo sparno, o kitas — Islamo fundamentalistų.

Sausio 27 d. Europos Taryba svarstė žmogaus teisių klausimą ir demokratinių progresą Turkijoje.

— Britų didžiausia futbolo lažybų firma „Littlewoods Pools“ švenčia savo 60 metų sukaktį. 1923 metais pirmoji premija buvo 2 svarai ir 12 šilingų.

— Japonai praneša, jog sovietai stipriai savo karo laivyną Ramiajame vandenyne, o Ochotsko jūrą nori perimti visiškai kontroliuoti.

— Pietų Afrikos karo laivyno bazės aukštasis pareigūnas D. Gerhardt ir jo žmona sumiti už šnipinėjimą sovietams.

— Jugoslavų ministras Smole pareiškė, kad krašto vyriausybė nenorį prašyti skolių atmokėjimo prašesimo, nes tai tik paskutiniųjų problema. Šiais metais jie žada atmokėti 4.5 milijardus dolerių (skola siekia apie 20).

— Lenkijos Kom. partijos politbiuro narys T. Porebski tvirtina, kad karinis stovis gali būti panaikinta šių tautų vidury. Jis paneigė gandus, jog Popiežiaus vizitas, numatytas birželio 18 d., gali neįvykti. Esą, oficialus pakvietimas atvykti bus pasiūstas kovo mėn.

— Garsusis chirurgas Barnard, kuris pirmasis atliko širdies persodinimo operaciją, dėl pirštų artrito baigė savo praktiką.

— Sovietų Tassas pranešė, kad kalė „Vesna“ 4 metus ieškojo savo savininko ir, po daugiau kaip 1.500 kilometrų kelionės po Rusiją, pagaliau susirado.

— 1982 metais Ispanijoje lankėsi 42 milijonai užsieniečių: 10.8 mil. prancūzų, 4.8 mil. britų, 4.7 mil. vokiečių ir kiti.

— Graikijos parlamentas priėmė šeimos įstatymo reformą: palengvinamos skyrybos, panaikinama nelegaliai gimusiųjų diskriminacija ir sustabdomi kraichiai.

— 1981 m. valgomąjo aliejaus skandalo pėsmioji. Ispanijoje apsinuodijo apie 20.000 žmonių. Kelį šimtų mirė, o daugelis dar iki šiol nepasveiko. Dabar nukentėjusieji galutinai susitarė su valdžia dėl tolimesnės pagalbos.

— Norvegija uždraudė šią žiemą jaunukų ruonų medžiokles.

— Popiežius Jonas Paulius pasirašė naujus Bažnyčios įstatymus, kuriuose yra paregrapas, draudžias kunigams ir vienuolėms aktyviai veikti profsąjungose.

— Sovietų Mokslo akademija apdovanojo britų chemijos profesorę D. Hodgkin Lomonosovo aukso medaliu.

— Irako min. pirm. pavaduotojas, krikščionis T. Asis, paskirtas Užs. reik. ministru.

— Ispanijos Užs. reik. ministeris Moranas nesutinka pradėti pasitarimų Gibraltaro reikalu, jeigu priklausomybės klausimas nebūs keliamas.

— Kenijoje apie 900 karių, kurie prisidėjo prie bandymo nuversti valdžią, nubaus ti kalėjimo bausmėn iki 25 metų, o 7 nužisti mirti.

ANAPUS ATLANTO

VLIKO SEIMAS

Dédé Kolia atvykęs atostogų į Maskvą. Užėina pas brolių Smirnovų. Namuose ramda tik viena dukrelė Nina.

— Kur papa? — klausia.

— Papa išvykęs į Leningradą. Už poros valandų turėtų grįžti, — sako mergaitė.

— O kur tavo brolis?

— Vanka Sibire leidžia sputnikus. Vakarė bus namuose.

— Na, o kur mama?

— Mama greit negrįš. Ji tik šįryt ėžėmė vietą čekoslovakų batų eilutėje, — paaiškina Nina.

Netrukus jam buvo įteiktas N.K.V.D. teismo mirties sprendimas.

(Pabalga)

KRONIKOS JUBILIEJUS

DR. A. GERUČIO STRAIPSNIS ŠVEICARIJOS ŽURNALUOSE

Zollikone, netoli Zuericho, leidžiamas žurnalas „Glaube in der Zweiten Welt“ paskelbė Dr. Alberto Geručio straipsnį apie „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką“ 10 metų sukaktį. Straipsnio antraštė: „10 metų „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikai. — Jubiliejus be iškilmių“. Straipsnio vertimas skamba taip:

„Lietuvos pagrindinio spauda galėjo paminti retą jubiliejų. Prieš 10 metų, 1972 m. kovo 19 d., išėjo „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ pirmasis numeris. „Kronika“ tebeleidžiama bei tebeplatinama dar ir šiandien.

Jubilėjinis, 51-muoju skaičiumi atžymėtas numeris pasiekė kaip paprastai vakarų gana pavulotą, vidutinįskai per 10 metų kasmet išeina po 5 numerius. Paskutiniaisiais laikais leidinys spausdintas rašomąja mašinėlė ant popieriaus A 4 formato. Rašoma mašinėlė yra praktiškai vienintelė daugialypumo priemonė. Glaudžiai surašytų leidinių puslapių skaičius svyruoja tarp 20 ir 50. Jau per pirmuosius savo gyvavimo trejus metus (iš viso 13 numerių) leidinys išleido 550 teks to puslapių.

Ko siekia giliame pagrindinėje pasislėpę „Kronikos“ leidėjai? Apie ką jie rašo savo leidinyje? Jubilėjiniam 1982 m. kovo 19 d. numeryje pati redakcija paaiškina, kaip atsirado mintis leisti slaptą leidinį. Ta proga redakcija glaudžiai atpasakojo Bažnyčios kančių kelią, kai karo paskutinėje stadijoje Lietuva buvo okupuota.

1946 m. uždarytos kunigų seminarijos Vilniuje, Telšiuose ir Vilkaviškyje (pasilikto vienintelė seminarija Kaune), vyskupas T. Matulionis ir V. Borisevičius suminti. 1947 m. sekė Vilniaus arkivyskupo M. Reinio (mirė 1953 m. liūdai pagarsėjusiam Vladimirui Kalėjimui) ir Telšiuose augsiliarinio vyskupo P. Ramanausko areštai. Saugumo organai tuo pat metu vykdė masinius kunigų suėmimus. Trečdalis kunigų deportuoti į GULAG, vyskupas Borisevičius nužudytas. Tuo pat laikui įstaigos išleido įsakymą, kuriu kunigams uždrausta dėstyti vaikams tikybą. Toms priemonėms valdžia Stalino laikais siekė visiškai užgniaužti tikinčiųjų tautinį ir religinį gyvenimą.

Nedaug geriau sekėsi Bažnyčiai ir tikinčioms Chruščiovo laikais. Vieniškai kunigų išstremti į Sibirą, vyskupui Sladkevičiui 1959 m. paskirtas priverstinis apsigyvenimas provincijoje. Tokio pat likimo 1961 m. susilaukė vyskupas J. Steponavičius. 1961 m. įstaigos įsakė uždaryti naujai pastatytą bažnyčią Klaipėdoje; ji panaudota jos paskirčiai svetimoms tikslams, o jos statytojai nubausti. Už menkiausių apsilankymų kunigams galėjo būti uždrausta eiti pareigas, KGB darė spaudimą vienintelės kunigų seminarijos auklėtiniais ir bandė verbuti klierikus savo agentais.

Bet ir tokiomis apgailėtinomis sąlygomis tikintieji ir dvasiškai nesidavė visiškai nuliudomai. Pati „Kronika“ apibūdino 1964-65 metus kaip „Lietuvos Katalikų Bažnyčios atgimimo“ pradžią. Kunigai ėmė tartis, kaip reikėtų pradėti priešintis įstaigų savivalė. Atskiri kunigai siuntė valdžios įstaigoms raštus, kuriais jie pakėlė balsą prieš tikinčiųjų diskriminaciją. 1968 m. gruodžio 31 d. 63 Vilkaviškio vyskupijos kunigai pasirašė peticiją, kuria jie atkreipė dėmesį į kėblią kunigų prieauglio reikala. Vienintelė kunigų seminarija galinti per metus paruošti tikiai 5-6 naujus kunigus, tuo tarpu kai kasmet miršta vidutiniškai 30 kunigų. Priimančias kandidatus į seminariją lemianti ne jos vadovybė, o ateistinės valstybės paskirtas išgalotinis tikybiniams reikalams.

Nepaisydami represijų, kurių įstaigos ėmėsi prieš peticijų teikėjus, protestai prieš valdžios savivalę ir prieš valstybės bei partijos varomą ateistinę propagandą gausėjo. 1972 m. vasario 7 d. įvyko sovietų sąlygomis vienikartinis įvykis: UNO pasijustoj peticija prieš bažnyčios persekiojimą surinko daugiau kaip 17.000 parašų! Šis dėmesio vertas rekordas betgi jau 1979 metais pralenkta, kai valstybės bei partijos šefui Brežneviui įteikta peticija su 143.869 parašais. Peticijoje reikalauja vėl leisti veikti Klaipėdos uostamiesčio bažnyčiai, pastatytai po antrojo pasaulinio karo. atitinkamoms įstaigoms leisti, bet vėliau vis dėlto uždrausti naudoti tikybiniams reikalams. Net ir laisvajame pasaulyje peticija su 140.000 parašų būtų susilaukusi tinkamo dėmesio. Sovietinio gyvenimo sąlygomis tokio rekordo dar niekur nepasiekta.

Vis daugiau kunigų ėmė nepaisyti draudimo dėstyti vaikams tikybą. Ypač pagarsėjo 1970-71 metais vykę procesai prieš kunigus A. Šeškevičių, J. Zdebskį ir P. Bubnį, iškelti dėl tikybės dėstymo. Minėtieji kunigai buvo nuteisti.

Tuo metu vyko kunigų bei tikinčiųjų slapsti pasitarimai. Juose aptartas klausimas, ar vertėtų įsteigti specialinį organą, per kurį būtų galima pastoviai kelti balsą prieš persekiojimus. Pavyzdžiui paimti anuo metu Rusijoje skelbtieji disidentų „Savilados“ leidiniai. Paskutinį postūmį davė minėtos bylos prieš kunigus Šeškevičių, Zdebskį ir Bubnį. Todėl nebuvo priimamas dalykas, kad 1972 m. kovo 19

d. išėjusioji „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika“ išsamiai rašė apie procesą prieš šiuos tris kunigus ir apie jų drąsą bei pavykų gynimąsi. Pirmą kartą iš „Kronikos“ patirta, kad kaltinamieji pasidarė kaltintojais prieš esamą totalitarinį režimą. Kaltinamieji kaltino sovietinę valstybę, kad ji nepaiso savo pačios konstitucijos bei savo įstatymų, kad tikintiesiems negalioja lygybė prieš įstatymus, kad sisteminiai ir grubiai pažeidžiamos elementariausios žmogaus teisės, jų tikybės laisvė ir t.t.

Galima įsivaizduoti, kad tokie kaltinimai dėl valdančiųjų teisės pažeidimų „Kronikos“ skaitytojams paliko gilų įspūdį ir turėjo veikti revoliucionieriškai. Savo apžvalgoje 10 metų gyvenimo sukakties proga „Kronika“ didžiuliamis nurodė, kad leidinys suvaidino lemiamą vaidmenį Lietuvos Katalikų Bažnyčios „atgimime“.

Leidinyje stengiasi išlaikyti nuo pat pirmojo numerio dalykišką informaciją, to ną, be aistrų, apie tikinčiųjų diskriminavimą. Įstaigų ir partijos savivalę, apie praktikuojamą teisų nelygybę, teisės nuo statų nepaisymą ir panašias negeroves.

Jau pirmajame numeryje „Kronika“ paskelbė apie savaimę neįtikinamą Marginalų kunigo Orlicko atsitikimą. Kunigas im provizavo žaidimų aikštę, kur žaidė su paugliais tinklini. Užtat jis buvo nubaustas ir iškeltas į kitą parciją. Tame pat numeryje atpasakotas Vilkaviškio, vidurinės mokyklos mokytojos O. Brillėnės atsitikimas. Ji atleista iš mokytojos vietos, nes lankiusi pamaldas vietinėje bažnyčioje. Nos Lietuvos aukščiausias teismas pripažino atleidimą iš pareigų nepagrįstą, bet miesto įstaigos neleido mokytojai dirbti net kaip gatvės šlavinė.

„Kronika“ knibžda pasibaisėtiniais atsitikimais, kasdien įvykstančiais Lenino ir jo sekėjų valstybėje.

Numeris po numerio „Kronika“ praneša, kad įstaigos ne tik neleidžia statyti naujų bažnyčių, bet taip pat trukdo esamas remontuoti; ji informuoja apie pakelių kryžių naikinimą (Lietuva vadinta „tūkstančių kryžių“ šalimi); kaip draudžiamos bažnytinės procesijos ir kitokios viešos manifestacijos; kaip pasamdyti triukšmadariai sukelia incidentus, dėl kurių kaltė primetama tikintiesiems ir jie nubaudžiami; kaip valdinė spauda ir kiti viešosios opinijos organai kursto prieš Bažnyčią ir jos tarnus, įskaitant vyskopus, niekina tikybą ir išjuokia tikinčiuosius; kaip įskundžiami tie bažnyčių lankytojai, kurie eina kurias nors viešas pareigas (o Sovietų Sąjungoje jau visi tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso valstybės); kaip bažnyčių lankytojai diskriminuojami darbovietėse, prievarta perkeliami kiton, blogiau apmokamoni vieton, o dažnai atleidžiami iš darbo; kaip kunigai baudžiami už tai, kad lanko ligonius ir t.t.

Ypač įstaigos seka ne tik dvasiškius, bet ir pasauliečius, kurie dėsto tikybą. Reikia pastebėti, kad neretai pasitaiko, jos slaptų ordinų nariai, jų tarpe ypač moterys, paruošia vaikus pirmajai išpažinčiai ir iš viso moko tikybės tiesų (Beje: Nijolė Sadūnaitė, 1975 m. nuteista trims metams darbo stovyklos ir po to trims metams ištremimo ir pagarsėjusi taip pat užsienyje savo drąsia laikysena teismo salėje, yra vieno slapto moterų ordino narė).

„Kronika“ pakartotinai nurodė, kad so vietų režimas, persekiodamas bažnyčią, pirmiausia siekia sutrukdyti, kad vaikai ir paaugliai būtų supažindinami su Bažnyčia ir jos mokslu. Drausdomas dėstyti religiją vaikams, įstaigos to vyriausiai siekia. „Kronika“ skelbia kiekviename numeryje, kaip skriaudžiami mokykloje tie mokiniai, kurie lanko bažnyčią, nešioja apilink karklą grandinėle su kryžiumi, dalyvauja bažnytinėse procesijose, gieda bažnytiniuose choruose ir t.t. Toji tema teikia „Kronikai daugiausia medžiagos. Net moksleiviai valandomis tardomi valstybinio saugumo policijoje, iš jų reikalaujama, kad stebėtų ir pranešintų, su kuo susitikėja vietos kunigas, klausinėjama, ar jis nedalinąs „slaptų raštų“, ir panašiai.

Nors „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika“ beveik išimtinai užsima reikalais, susijtais su religiniu gyvenimu, bet ji nevengia ir kitų temų. „Kronikos“ 17-tasis numeris, išleistas 1975 metais, išsamiai nagrinėja sovietų mokyklinę politiką. Autorius kreipia skaitytojų dėmesį į tai, kad visur ten, kur rusai apgyvendinami nerusiškų respublikų teritorijose, tuojau pat atidaromos mokyklos su rusų dėstomąja kalba. Tuo tarpu 170.000 lietuvių, gyvenančių (pagal jų pačių norą, bet dažniausia prieš jų norą) pagal oficialinę statistiką gyvena už jų tėvynės ribų, neturi savo tautinių mokyklų. Jų vaikai prievarta rusinami. Net kaimyninėje Rytų Prūsijoje, vad. Kaliningrado srityje, kuri praeityje buvo gyvenama baltų tautų žmonių ir kur oficialinė statistika surado 25.000 lietuvių, nėra nei vienos lietuviškos mokyklos.

Autorius nurodo į tai, kad lietuvių naujokai, paimti karo tarnybom, siunčiami į atokiausias Sovietijos sritis ir ten rusinami. Su pagieža autorius pastebi, kad vad. „suvereninė“ Lietuva neturi nei teisės la-

kyti savo politinius kalinius savame krašte...

Tošau straipsnyje išvedama: „Paauglių ir jaunimo tarpe didėja nusikalstamumas, gausėja pajaunikai vaikai, plinta venerinės ligos, gausėja abortai, didėja šeimų skrybybos, — moralinis balansas tikrai liūdnas. Domėjimasis savo krašto praeitimi laikomas nusikaltimu, kraštotyrininkai akylai sekami, tardomi — lietuvis dvasinai dusinamas“.

Gali kilti klausimas, ar pagrindžio spauda pasiekia platesnius gyventojų sluoksnius? Kiekviename „Kronikos“ numeryje skelbiama tokia pastaba: „Perskaitę duok kitam“. Yra žinoma, kad daug „Kronikos“ skaitytojų rašomąja mašinėlė nusirašo keilias egzempliorias ir tuo prisideda prie jos platinimo. Rašomosios mašinėlės Sovietų Sąjungoje oficiališkai registruojamos. Tai seka iš teisminių procesų, pagal kuriuos prieš nurašinėtojus iškeltos bylos. Jau minėtoji Nijolė Sadūnaitė už „Kronikos“ nusirašymą nuteista šešeriems metams.

„Kronika“ savo Nr. 51 1982 metais paskelbė sąrašą žmonių, kurie ligi tol nuteisti už leidinio padauginimą bei platinimą. Sąrašas apima 14 žmonių. Bendras jų nuteisimo laikas siekia 60 metų. Džiugu, kad iki šiol redakcija nebuvo susėkta. Pati „Kronika“ rašo apie save, kad galima kalbėti kone apie stebuklą, kad leidinys galėjo išsilaikyti 10 metų „sistemoje, kurioje gausu šnipų, išdavikų ir karjeristų“ ir kuri disponuoja moderniausia sekimo technika.

„Kronikos“ leidėjai suranda priemonių leidimui pergabenti per griežtai saugomas sienas. Leidinys pasiekia laisvąjį pasaulį. Čia jis padauginamas ir išsiuntinėjamas įvairiems viešosios opinijos organams bei įvairioms, kurių svarbiausieji yra įvairios radio stotys, jų tarpe Radio Vatikanas, Radio Liberty Muenchene ir kiti. Nors užsienio radijo transliacijos lietuvių kalba Sovietų Sąjungoje trukdoma, bet laisvas žodis pasiekia žmones už geležinės uždangos, neretai ir tokius, kurie niekada patys nėra „Kronikos“ mate.

Laisvos, necenzūruotos informacijos po veikis žmonėms, kurie jau dešimtmečius priversti gyventi su melu, yra labai didelis. „Kronikos“ redakcija, apžvelgdama 10 praeitų, pilnų dyglių metų, pasisako tuo klausimu. Ji negalinti atlikti stebuklo, bet savivalė pasidariusi santuresnė, atsargesnė. Jau pat faktas, kad žmogui padarytoji skriauda kitų žmonių išneša viešumon, kad apie ją kalbama, kad nuskambėjo atjaučiantis žodis, — visa tai sutvirtina kenčiantįjį po pasiryžime toliau priešintis skriaudai, kovoti už teisybę. Komentare sukakties proga „Kronikoje“ išvedama, jog baimė, kad apie gėdingąją savivalę bus viešai paskelbta, nelieka skriaudėjui be įspūdio. Daugelyje atvejų įrodyta, kad net ir sovietų režimas nėra abejingas ypač laisvajai opinijai vakaruose.

„Kronika“ dažniausia lietuvių emigrantinių organizacijų ištaisai verčiama į įvairias kalbas ir skelbiama. Vokiečių kalba vertimu ir platinimu rūpinasi Koenigsteine (Tautos veikiantis Institutum Balticum).

Reikia dar pastebėti, kad „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika“ nėra vienintelis pagrindžio leidinys Lietuvoje. Tiesa, ji yra vienintelė, pasiekusi 10 metų amžius. Be jos, dar leidžiama apie 10 įvairių daugiau ar mažiau periodiškai išeinančių slaptų leidinių, kurie atstovauja įvairioms engiamos tautos dvasinėms ar socialinėms srovėms. Prof. T. Remeikis, neseniai Amerikoje išėjusio kapitalinio veikalo „Opposition to Soviet Rule in Lithuania, 1945-1980“ autorius, apskaičiavo, kad tarp 1972 ir 1979 metų Lietuvoje išleista 31 pavadinimo pagrindžio leidinys, kurių apimtis sudaro dėmesio vertų 5480 puslapių.

Taip skamba mūsų tautiečio šveicarų žurnale „Glaube in der Zweiten Welt“ paskelbtas straipsnis apie „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką“ 10 metų sukaktį. Tame pat žurnale paskelbta keturių dokumentų, paimtų iš „Kronikos“, ir eilėraščių „Negestanti Liepsna, Sonetai Jėzaus Širdžiai“, vertimai į vokiečių kalbą. Eilėraščių paskelbtas ir lietuvių kalbos originalas.

„Glaube in der Zweiten Welt“ organizacijai prieš 10 metų įsteigė evangelikų pastorių Eugen Voss, reikiąs baltų tautoms didelį nuolatinį palankumą. Pati organizacija įgijo pažymėjimo vertą dėmesį. Ji vedama ekonominiais pagrindais. Jos patronato komitetas, tarp kitų aukštųjų dignitorių, įeina katalikų Vienos arkivyskupas — kardinolas Koenig, Muencheno arkivyskupas kardinolas Ratzinger, šveicarų Churo vyskupas Vonderach ir kiti.

„Glaube in der Zweiten Welt“ nėra vienintelis šveicarų žurnalas, skiriantis lietuvių tautos pastangoms išsivaduoti iš sovietinio viešpatavimo išimtinai didelio dėmesio. Taip pat Zueriche išseimantis „Christian Solidarity International“ organizacijos leidinys „Information und Appelle“ paskyrė visą numerį Lietuvai. Numeris pavadinamas „Drąsi mažos tautos kovą“. Šio leidinio turinį atpasakosime kitą kartą.

Iš Aušros Nr. 31

(tęsinys)

BOLSEVIKŲ SIAUTĖJIMAS
MERKINĖS APYLINKĖSE
ANTRASIS PIRCIUPIUS

Kerštas V. Krėvė-Mickevičius

Visi gerai žinome, kas lietuvių tautai buvo Vincas Krėvė-Mickevičius, kaip jis buvo įtrauktas į Lietuvos vyriausybės sudėtį 1940 m., rusams okupavus Lietuvą. Taip pat „Lietuvos archyvuose“ skaitome jo pasakojimą apie savo veiklą toje vyriausybėje. Žinoma, kodėl jis 1944 m. pasitraukė į Vakarus.

Apie visa tai žino ir Maskva, kuri įsakė sunaikinti visa, kas yra susiję su V. Krėve-Mickevičium.

1944-45 m. Subartonyse Krėvės tėviškės neliko nė žymės: sunaikinti trobesiai, iškirstas nedidelis sodelis, užgriautas šulinys, sunaikintos tvoros. V. Krėvės-Mickevičiaus giminės išterioti ar išblaškyti. Sersers Sasnauskienės, gyvenusios Ilginkų km., sūnus nušautas. Kita sesuo-Jovarauskienė iš Merkinės su vaikais dingo Sibire. Mickevičiaus (V. Krėvės tėvo antra šeima) šeimyna po Stalino mirties buvo grįžusi iš Sibiro, bet, negavusi leidimo Lietuvoje pilsiregistruoti ar įsidarbinti, grįžo atgal Sibiran. Žodžiu, rašytojo artimieji bei tolimesni giminaičiai visi buvo atrasti, išaiškinti ir nuterioti.

Po kelių metų Maskva respublikinėje spaudoje leido paskelbti melagingų žinių apie V. Krėvę, apie jo gyvenimą JAV, apie jo „apgailėstavimą“ dėl emigravimo, kai šis jau buvo miręs. Lietuvių tauta beveik nieko nežinojo, kaip Maskva buvo užpykusi ir kaip pasielgė su Krėvės tėviške, su artimaisiais. O lietuviams jis ir toliau liko brangus. Jo raštai toliau šildo lietuvių širdis. Šių jausmų negalima atimti iš lietuvių. Tai suprantą ir Maskva. Ir su tuo turėjo skaitytis, ypač po Stalino mirties.

Po daugelio metų Raitininkų kaime buvo nusavintas namas, panašus į buvusį Subartonyse Mickevičių namą, atvežtas į Subartonis ir toje pačioje vietoje perstatytas. Jame įrengtas šiošs toks V. Krėvės-Mickevičiaus muziejus. O šiame muziejuje nieko nėra susijusio su V. Krėve bei jo giminėmis. Vien išlikusios tos vietos, kur V. Krėvė gimė, augo ir atvažiudavo pavišėti, atostogų praleisti.

VAIKAI EINA SAVAIS KELIAIS
SUMTAS VYT. KAZAKEVIČIAUS
SŪNUS

Bruselyje leidžiamas USSR News Brief (specialusis leidinys apie Sovietų kalinius) praneša, kad Lietuvoje antrą kartą sumtas Liūtauras Kazakevičius. Spėjama, kad jis laikomas psichiatrinėje ligoninėje. Saugumas pirmą kartą jį suėmė 1980 rugpjūčio 19 už 45 pabaltiečių memorandumo pasirašymą. Jis tada buvo 27 metų. Tada jis buvo kalinamas Lukiškėse, paskui „gydomas“ Vilniaus psichiatrinėje ligoninėje Paleistas 1981 metų vasarą.

Liūtauras Kazakevičius moka anglų, ispanų, portugalų, rusų, lenkų ir lietuvių kalbas. Nori emigruoti į Vakarus. Baigęs vidurinę mokyklą, toliau mokytis negalėjo. Neleido komunistinė valdžia dėl jo visuomeni netinkamą požiūriui.

Jis yra pasmerkęs Molotovo-Ribbentropo paktą, yra pasirašęs protestus dėl Raganišio, Terleicko, Sasnausko suėmimo, dėl žmogaus ir tautos teisių ignoravimo. Šis Liūtauras Kazakevičius yra sūnus Vytauto Kazakevičiaus, veiklaus komunistų partijos nario, žurnalisto, kuris ilgai tarnavo „Tėviškės“ draugijoje. Ši draugija rūpinasi palaikyti ryšius su užsienio lietuviams. Jis bent porą kartų lankėsi Amerikoje, specialiai domėjosi lietuvių rašytojų kūryba, kultūrine veikla ir apie tai daug rašė sovietinėje spaudoje. Dabar jis yra iš „Tėviškės“ draugijos išėjęs. Sakoma, kad jo sūnus sudarė jam daug nemalonių ir sutrukė kopti karjeros laiptais. Apie jo sūnų disidentą daug pasakojo Vladas Šakalys, kuris pats jį pažino ir ne kartą kur nors bendrai veikė. — LIC

ŽYMESNĖS 1983 METŲ SUKAKTYS

Kovo mėnesį — 100 metų nuo AUŠROS pirmo numerio pasirodymo.

Kovo 10 d. — architekto Vytauto Landsbergio — žemkalnio 90 m. gimimo.

Kovo 19 d. — rašytojo Kazio Puidos 100 m. gimimo.

Balandžio 22 d. — visuomenės veikėjo, prof. Stasio Žymanto 75 m. gimimo.

Gegužės 2 d. — poeto Jurgio Baltrušaičio 110 m. gimimo.

Liepos 15 d. — Butkų Juzės 90 m. gimimo.

Liepos 17 d. — Dariaus-Girėno skridimo per Atlantą 50 m. sukaktis.

Rugsėjo 5 d. — Min. Stasio Lozoraičio 85 m. gimimo.

Rugsėjo 26 d. — visuomenės veikėjo Kipro Eielinio 100 m. gimimo.

Spalio 15 d. — visuomenės veikėjo Pijaus Grigaičio 100 m. gimimo.

Lapkričio 25 d. — 40 metų nuo VLIKo įsteigimo.

Gruodžio 31 d. — rašytojo dr. Vinco Kudirkos gimimo 125 m. sukaktis.

LIETUVOJE

„TIESA“ APIE KUN. A. SVARINSKĄ

TIESA (1.27) trumpai pranešė, kad LT SR prokuratūroje yra iškelta kun. A. Svarinskui baudžiamoji byla ir „1983 m. sausio 26 d. jis įstatymo nustatyta tvarka patrauktas atsakomybėn. Atliekamas tardymas“.

Kun. A. Svarinskas buvęs ne kartą sovietų organų įspėtas nepažeidinėti įstatymų ir nepiktinaudžianti dvasininko padėtimi, nenaudoti jos antivalstybinei veiklai.

Iš pranešimų atrodo, kad kun. A. Svarinskas yra sumistas.

NEPAPRASTA AUDRA

Atėjęs iš šiaurės Atlanto, naktį iš sausio 18 į 19 d. ciklonas sukėlė Baltijos jūroje, Lietuvoje ir Karaliaučiaus rajone la balt stiprius vėjus, atnešė sniegą ir pūgas. Vėjo greitis Klaipėdoje ir Nidoje užregistruotas 30 metrų per sekundę. Stiprūs vėjai sukėlė didelį jūros bangavimą.

Prieglaus upėje, Karaliaučiaus rajone, vanduo pakilo 130 centimetrų ir užliejo kai kurias Karaliaučiaus gatves. Žemaitijoje audra išrovė daug medžių, išvartojo telefonų stulpus ir vėl apgadinio Palangos tiltą.

PARODA PILOTISKIUOSE

Rašytojo Vinco Mykoliaičio — Putino gimtiosiose Pilotiskiuose įrengta literatūrinė paroda, kur atspindi jo gyvenimą ir kūrybą. Parodai eksponatai paimti iš Literatūros muzėjaus, Kaune, kur yra gan retų dėkumentų ir nuotraukų.

KRASTOTYROS KATALOGAS

Paminklų apsaugos ir kraštotyros draugija išleido „Kraštotyros darbų katalogą“ III dalį. Jame skelbiami dėsimties rajonų — Panevėžio, Pasvalio, Plungės, Prienų, Radviliškio, Raseinių, Rokiškio, Skuodo ir Šalčininkų — kraštotyrininkų 1207 rašytiniai darbai.

Darbų vertė ir gausumu pasižymi panevėžietis J. Ruzas, pasvalietis A. Stapulionis, plungietis J. Čekavičiūtė ir kiti kraštotyrininkai.

DAUGIAU PIENO IS PRIVAČIŲ
KARVIŲ

Kaip praneša TIESA, Kauno rajone iš kolūkiečių, darbininkų ir kitų ūkimo gyventojų 1982 metais pieno supirkta 10 tūkstančių tonų, arba penktadaliu daugiau negu ankstesniais metais.

Pažymėtina, kad pieno daugiau supirkta tik iš tų žmonių, kurie turi nuosavas karves, bet ne iš visuomeninio ūkio. Ypač svarus čekiškes ir Rukų gyventojų laikomų karvių indėlis.

LIETUVOS KAIMO JAUNIMAS
PRIEŠ BRANDUOLINIUS GINKLUS

TIESA (1.21) aprašo šokių vakarus, kuriuos šiais laikais ruošia įvairiose vietose kaimo jaunimas, dažniausiai „kultūros namuose“. Jaunimas dabar suvažiuoja iš tolimesnių kaimų automobiliais, t.y. moderniais priemonėmis, bet muštynėms naudoja senoviškus įrankius: lazdas, akmenis, tvorų statinius...

Apie muštynes Simno kultūros namuose tardytojui pasakojo K. Kizelevičius: Kavalčiukų kaime pamatęs dvi mašinas ir motociklą, pilnus savų vyrų, jis iš akų supratęs, kad visi važiuos į Simną muštis. Atvažiavusieji mašinas paliko toliau, o patys ėjo pakiemiais ir lauzė iš tvorų statinius, kuolus. S. Mikulskas teisme kalbėjo, kad tą, kuriuos jis sumušė, atpažinti negalėtų, nes salėje buvo tamsu.

Laikraštis rašo, kad jaunimas kaime šoka geros salės, kur grindys parketo, užuolaidos aksomo, křištolo sietyna... bet mušasi paprastomis lazdomis.

NĖRA TELEFONO ABONENTŲ
KNYGŲ

J. Atkočiūnas VALSTIEČIŲ LAIKRAŠTYJE (1.18) rašo:

Telefono aparatus įsigyja tūkstančiai naujų abonentų. Tačiau nuo telefonizavimo tempų gerokai atsilieka telefonų abonentų žinynų leidyba. Todėl užėjus į ryšių skyrių, čia nerasi respublikos rajonų ir miestų telefonų abonentų sąrašų. Mano supratimu, kiekvieno rajono, miesto centriname ryšių skyriuje turėtų būti kiekvieno mūsų respublikos rajono, miesto telefonų abonentų sąrašas. Tačiau taip nėra. Kodėl?

SPORTININKŲ LAIMEJIMAI

Kauno „Žalgiris“ krepšinininkai, žaidę Sov. Sąjungos čempionate su Tbilisio „Dinamo“, laimėjo rungtynes rezultatu 97:68. Tai penkioliktąjį žalgiriečių pergalę šiame čempionate.

Po to kai Vilniaus „Žalgiris“ futbolo komanda laimėjo Sov. Sąjungos čempionatą, Lietuvos futbolistai bus įtraukti į Sov. Sąjungos rinktinę. V. Levendauskas yra pirmas „Žalgiris“ žaidėjas, kuris yra pakviestas į Sov. Sąjungos rinktinę, kuri šiais metais Meksikoje dalyvaus pasaulio jaunųjų čempionate.

EUROPOS LIETUVIS

LITHUANIAN WEEKLY
Printed and Published in Gt. Britain
by the Lithuanian House Ltd.
2 Ladbroke Gardens, London W11 2PT.
Tel. 01-727 2470
Registered as a Newspaper at the Post Office.
Leidžia D. Britanijos Lietuvių Sąjunga
ir Lietuvių Namų Akc. Bendrovė.
Prenumeratos kaina metams 16 svarų, pusei metų 8 sv. (kitų kraštų prenumeratoriai moka pagal Britanijos svaro kursą).

Kronika

EUROPOS LIETUVIŲ KALENDORIUS 1983 M.

III.19-20 d. — DBLS atstovų ir LNB akcinių metų minėjimas suvažiavimu Londone.
IV.29-V.2. — DBLS Lietuvos Savaitė, Lietuvos Sodyboje, Headley Park, Hampshire, DB.
VII.23-30. — Skautų ir jaunimo Stovykla Lietuvių Sodyboje, Headley Park, Anglijoje.
VII.24-31 d. — Europos Lietuvių Studijų Savaitė Augsburg, V. Vokietijoje.
IX.10. — D. Britanijos Lietuvių Diena, Civic Hall, North Street, Wolverhampton.

TAUTOS FONDUI AUKOJO

P.B. Voveriai — 10 sv.
Nuosirdžiai dėkoja

TFA D. Britanijoje

TAUTINĖS PARAMOS FONDUI AUKOJO

M.E. Kugrėnai — 25.00 sv.,
Pr. Požerskis — 5.00 sv.
Už auką nuosirdžiai dėkoja

TPF Valdyba

AUKOS SPAUDAI

Skotijos liet. soc. klubas — 26.50 sv.,
J. Sidlauskas — 11.50 sv.,
R. Sinius — 10.50 sv.,
Z. Dzemyda ir J. Eriugis po — 6.50 sv.,
Dr. K. Kinevičius — 5.50 sv.,
J. Maslauskas — 2.00 sv.,
B. Šimėnas, K. Drungilas, A. Andriušaitis, Em. Diokas ir J. Bielskis po — 1.50 sv.
Nuosirdus ačiū.

Londonas

VASARIO 16-os MINĖJIMAS
Lietuvos Nepriklausomybės šventę ruošia Londono Choras.
Minėjimas įvyks sekmadienį vasario 20 d. tokia tvarka:
11 val. pamaldos šv. Kazimiero bažnyčioje.
2-ą val. po pietų įvyks minėjimas parapijos salėje, Victoria Park Rd.
Bus įdomi ir plači programa, veikų būtetas.
Kviečiame visus skaitlingai dalyvauti.
Rengėjai

MIRĖ J. MATULEVIČIUS

Vasario 3 d. Londone mirė Jonas Matulevičius. Jis buvo gimęs prieš 69 m. Švedasų vls., Rokiškio apskr.
Laidotuvės penktadienį, vasario 11 d. 11 val. šv. Our Lady & S. Joseph bažnyčioje 52 Uxbridge Rd., Hanwell, W. 7.

UKRAINOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO MINĖJIMAS

Sausio 25 d. Ukrainiečių Sąjungos Namuose, Londone, įvyko 65 metų Ukrainos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimas. Pabūvyje dalyvavo nemažai svečių, daugumoje Rytų Europos šievių. Lietuviams atstovavo mūsų Atstovas Britanijoje V. Balickas su ponia, kun. J. Sakevičius ir K. Tamošiūnas.
Šia proga, draugiškai ukrainiečių tautai linkime sulaukti laisvės ir nepriklausomybės.
K.T.

NAUJI BILIETAI PENSININKAMS

Nuo vasario 7 dienos Londone gyvenančioms pensininkėms bus pradėta išdavinti nauji nemokamo pravažiavimo autobusais ir požeminiais geležinkeliais bilietai.
Bilietus turi teisę gauti nuolatiniai Londono miesto gyventojai — pensininkai, t.y. moterys sulaukusios 60 metų amžių ir vyrai — 65 metų. Bilietai galios penkerius metus.
Bilietus išdavins pašto įstaigos alfabetine tvarka. Pavardės nuo A iki D bilietus gaus vasario mėn. 7 iki 11 dienos, E iki H — vasario 14 iki 18 d., I iki L — vasario 21 iki 25 d., M iki P — nuo vasario 28 iki kovo 4 d., R iki T — kovo 7 iki 11 d., U iki Z — kovo 14 iki 18 d.
Visi bilietai turi būti pakeisti iki kovo 29 d., nes nuo kovo 31 d. seni bilietai nebegalios.

Naujiems bilietams gauti reikia užpildyti specialius blankus (application forms), kuriuos galima gauti pašto įstaigose. Reikia pristatyti dokumentą, įrodantį, kad esi Londono gyventojas ir dvi fotografijas, kuriomis gali būti pagamintos automatai. Išla-

Vienoj skiltyje įdėto skelbimo kaina 5.00 sv. už colį. Didėsni skelbimai atitinkamai brangiau.

Už laikraštį kieno nors spausdinamųjų skelbimų turinį nei leidėjai, nei redakcija nesilima atsakomybės.

Redaguoja redakcinis kolektyvas. Redakcija rankraščius taisy ir trumpina savo nuožiūra.

Nepanaudoti rankraščiai, jei iš anksto dėl to nesusitarta, negrąžinami.

Atspausdinti straipsniai išreiškia autorių, ne būtinai redakcijos ar leidėjo nuomonę.

doms padengti paštas sumokės 40 penų, kai bus išduodamas bilietas.

Aklėms ir invalidams bilietai išduodami per miesto valdybą.

Neužmirškite atnaujinti savo bilietus, nes nuo kovo 31 d. seni bilietai nebegalios.

Boltonas

SOKIAI — KARNAVALAS

Sausio mėn. 29 d. įvyko metinis Boltono Baltijos Tautų Komiteto organizuotas karnavalas — sokiai. Apylinkės lietuviai šiais metais karnavalo neparėmė, todėl svečių tarpe buvo malonu pamatyti savo „ištikimusius“ — Prestono lietuvių pirmą rinką S. Macūrą su žmona, V. Motūzą iš Rochdale ir pora lietuvių porų iš netolimo Eccles.

Nors lietuvių buvo mažai, Baltijos Tautų spalvomis ir balionėliais papuosta ukrainiečių salė svečiais buvo beveik perpildyta ir vakaras, su įdomiomis kaukėmis ir turtinga loterija, praėjo labai gražiai ir linksmiai.

Visas oficialias pareigas — gražiausias kaukės išrinkimą ir apdovanojimą ir loterijos pravedimą, kaip ir visada, atliko Boltono lietuvių pirmininkas.

Lietuvių šeiminkės — O. Eidukienė, S. Keturakienė, M. Pauliukienė ir M. Vainės savo pastangomis sėkmingai prisidėjo prie svečių pavaišinimo, o F. Silienė su savo šeimos pagalba išplatino daug loterijos bilietų.

Šis įdomus ir gražus metinis įvykis vis toliau stiprina Boltono lietuvių, estu ir latvių bendradarbiavimą, duoda visoms trimis vietinėms organizacijoms truputėlį pelno ir, gal būt svarbiausia, suriša visus Baltijos Tautų narius dar stipresniais draugiškumo ryšiais.

Bradfordas

KLUBO NARIŲ METINIS SUSIRINKIMAS

Vasario 6 d., sekmadienį, 2.30 val. p.p., šaukiamas „Vyčio“ klubo narių metinis susirinkimas.

Dienotvarkėje pranešimai, rinkimai, klubo reikalai ir t.t.

Kviečiame narius gausiai dalyvauti.

Klubų valdyba

SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Vasario mėn. 27 d. (sekmadienį) 4 val. p.p. Vyties klubo patalpose šaukiamas DBLS-gos Bradfordo skyriaus metinis narių susirinkimas.

Dienotvarkė:

Pranešimas iš DBLS-gos tarybos atstovų suvažiavimo Nottingham. Skyriaus Valdybos rinkimai. Atstovo į DBLS-gos suvažiavimą rinkimai.

Einamieji reikalai.

Naujų narių registracija ir kiti skyriaus reikalai.

Prašome visus narius ir prijauniančius skaitlingai atsilankyti. Skyriaus V-ba

VASARIO 16 d. MINĖJIMAS

„Aušros“ metų vasario 16 minėjimas bus švenčiamas Bradfordo Vyties klubo patalpose, sekmadienį vasario 13 d. 4 val. p.p.

Programa bus ypatingai gera. Paskaita skaitys prof. dr. H. Strimas. Pilų dienų paskaidrinimui dainuos puiki dainininkė Violeta Rekauskaitė.

Prašome Bradfordo ir apylinkės lietuvių nepraleisti šio vasario 16 minėjimo.

Klubų ir Skyriaus V-bos

Derby

NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO MINĖJIMAS

DBLS Derby skyriaus ruošiamas Vasario 16-osios minėjimas įvyks šeštadienį, vasario 12 d. Ukrainiečių klubo salėje, 27 Charnwood Street, Derby. Minėjimo pradžia 6.30 val. vak.

Minėjimo programoje bus mokytojos J. Venckienės paruoštas montažas ir Derby bei Nottinghamo jaunimo pasirodymas. Po to bus trumpas akordeonų koncertas, kurį išpildys Schotfield Accordion Band, sudedąs iš 15 akordeonistų.

Šokiams taip pat gros akoreonistai. Veiks baras ir bus loterija. Už įėjimą sumokėję vieną svarą, galės loterijoje išlošti vertingą fantą.

Visus mielus tautiečius bei jų svečius maloniai kviečiame minėjime dalyvauti.

Sk. Valdyba

Manchesteris

NARIŲ SUSIRINKIMAS

Vasario 12 dieną Manchesterio Lietuvių socialinio klubo patalpose 6 val. p.p. šaukiamas DBLS-gos Manchesterio Skyriaus narių susirinkimas. Visus narius ir LNB Akcininkus prašome susirinkime dalyvauti.

VASARIO 16-tosios MINĖJIMAS

DBLS-gos Manchesterio skyriaus Valdyba šiu metų vasario 19 dieną Manchesterio Lietuvių Socialinio klubo patalpose ruošia

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS MINĖJIMAS

Pradžią 6 val. p.p.
Programoje: svečio iš Bradfordo J. Adomoniio paskaita.

Manchesterio ir apylinkės kolonijų lietuvių nuosirdžiai prašome ir kartu kviečiame kuo gausiau minėjime dalyvauti ir keletą valandų praleisti kartu lietuvių klube. Vietos bus visiems tiek jauniems, tiek seniems.

Skyriaus Valdyba

Nottinghamas

MINĖJIMAS — KONCERTAS

Lietuvos Nepriklausomybės 65 metų paskelbimo sukakties šventę ruošia „Gintaro“ choras.

Minėjimas įvyks šeštadienį, vasario 19 d., Ukrainiečių klubo patalpose, 30 Bentinck Road, Nottingham. Pradžią 6.30 val. vak.

Paskaitą skaitys M. Barėnienė.
Koncertas bus ypatingai įdomus, nes pasirodys trijų generacijų išsivijusių lietuvių.

Jaunimo orkestrėlis „Tėviškėlė“, DBLS Jaunimo Sąjungos atstovai ir „Gintaro“ choras.

Po koncerto vyks bendras pasišmonėjimas su linksmu muzika.

Kviečiame kitų Anglijos kolonijų lietuvių skaitlingai dalyvauti.

ISKILMINGOS PAMALDOS LIET. ŽIDINYJE

Sekmadienį, vasario 20 d., 11.15 val., iškilmingos pamaldos Lietuvos Nepriklausomybės 65 metų sukakties paminėti. Gledos „Gintaro“ choras.

Rengėjai

Rochdale

SUSIRINKIMAS

DBLS Rochdale skyriaus narių metinis susirinkimas įvyks vasario 6 d., 1 val. (sekmadienį) Ukrainiečių klube 80, Moleworth, St.

Visus narius maloniai prašome dalyvauti.

Skyriaus Valdyba

Stoke-on-Trent

SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

DBLS-gos Stoke-on-Trent skyriaus narių metinis susirinkimas šaukiamas vasario 19 d., (šeštadienį) 6.30 val. vakare, The Archers aludėje, May Banke.

Stoke-on-Trent lietuvių ir jų svečių maloniai prašome susirinkime dalyvauti.

Sk. Valdyba

Liet. Sodyba

ISSIRINKO NAUJĄ VALDYBĄ

Šeštadienį, sausio 29 d., DBLS L. Sodybos skyriaus nariai susirinko Sodyboje paminėti Nepriklausomybės šventę ir praveisti metinį susirinkimą. Kun. A. Geryba skaitė gerai paruoštą paskaitą Nepriklausomybės šventės proga, o po to sekė susirinkimas, kurį pravedė Z. Juras, sekretoriaujant kun. A. Gerybai.

Susirinkimas neįšvengė trumpų diskusijų dėl paskutinių įvykių Sodyboje. Susirinkime buvo vartojamos lietuvių ir anglų kalbos.

I naują skyriaus valdybą įėjo kun. A. Geryba, A. Masiulionis, A. Klimas ir Z. Songaila.

Revizijos komisija: A. Lapinskas ir V. Olševičius. Atstovai į suvažiavimą išrinkti: A. Lapinskas ir M. Bajorinas.

„E.L.“ koresp.

Vokietija

PAMALDOS UŽ PARALTECIUS SIBIRO KALINIUS

Hamburgo vokiečiai, radio ir televizijos veikėjo kunigo William Sanders iniciatyva, sausio 22 d. šv. Antano bažnyčioje, Hamburge, suruošė pamaldas už Sibiro koncentracijos stovyklose kenčiančius pabaltiečius kalinius. Pamaldose dalyvauti buvo pakviesti Hamburgo gyvenantys pabaltiečiai. Skaitlingai dalyvavo lietuviai; moterys net su tautiniais rūbais; buvo šiek tiek ir latvių. Dalyvavo netik katalikai, bet ir evangelikai.

Priežastis šias pamaldas suruošti buvo Jono Sadūno uždarymas ir psichiatrinę ligoninę ir jo ten „gydymas“. Jona Sadūna iš ligoninės paleidus, pamaldų tikslas buvo pakeistas ir jos buvo laikomos už Sibiro kalinius.

Iškilmingas mišias laikė kun. dek. V. Šarka, asistuojamas kun. W. Sanders, šv. Antano bažnyčios klebono Turno bei šios

bažnyčios kaplano. Neperdidenė šv. Antano bažnyčia buvo perpildyta. Tai rodo, kad vokiečiams taip pat rūpi mūsų Sibiro kaliniai. Laikė mišių buvo pakaitomis giedamos lietuviškos ir vokieškos giesmės.

Išpūdinga pamokslą apie Sibiro kalinius pasakė kun. W. Sanders. Jis minėjo V. Petkų, B. Gajauską, A. Terlecką, J. Sasnauską, M. Jurevičių ir kitus, jų tarpe latvius ir estus. Taip pat jis paskaitė Nijolės Sadūnaitės laišką, kuriame pasakyta, ji lankydama savo brolių, Joną Sadūną psichiatrinės ligoninėje ten užtikto dar keletą „gydomų“ lietuvių; kad jai siunčiami laiškeliai iš užsienio yra sulaukiami ir ji jų negauna. Kun. Sanders pranešė, kad V. Petkui gelbėti — padėti komiteto Vokietijoje (Praesidentstrasse 23a, 4630 Bochum) ryšiai su V. Petkumi yra nutrūkę, nes V. Petkus dažnai yra kilnojamas iš vieno lagerio stovyklos į kitą.

Po pamaldų, parapijos salėje porą valandų tęsėsi bendras vokiečių ir lietuvių bei latvių pobūvis su vaišėmis. Užkandžiai buvo dalinai suneštiniai mūsų darbščiu moterų ir dalinai parūpinti šventės rengėjų. Daugelis galėjo sutikti seniai matytus pažįstamus, arba užmegzti naujas pažintis.

I. S.

Apie pamaldas Hamburge lietuvių informacinis biuletenis papildomai praneša, kad bažnyčioje smuiku grojo prof. M. Kolars ir dvi giesmes giedojo solistė Vilija Mozūraitytė.

Pamokslininkas iškėlė tragišką lietuvių tikinčiųjų padėtį Lietuvoje ir už tėvynės ribų. Bet taip pat pabrėžė puikią V. Petkaus, N. Sadūnaitės ir Jono Sadūno krikščionišką laikyseną. Per šiuos asmenis, pasakė kunigas, šiandien paminimi visi persekiojami tie tikintieji Lietuvoje.

Šia proga kun. V. Šarka paminėjo Rygos ir Liepojos vyskupijų administratorių J.E. vysk. Julijans Vaivodą, kurį šv. Tėvas paskyrė kardinolu. Per tikinčiųjų maldas už Lietuvos Bažnyčią buvo prisimintas ir naujo senelio kardinolo ypatingas intencijas sėkmingai darbuotis Kristaus Bažnyčiai.

Šv. Mišių pabaigoje kun. V. Šarka padėkojo visiems už maldas, solidarumą, o tuo pačiu ir už pagalbą Lietuvos tikintiesiems. Pasveikino latvius, kad jų tautą pagerbė dabartinis popiežius, Jo šventenybė Jonas Paulius II, paskirdamas jiems kardinolą. Apgailėstavo, kad lietuviai tos laimės, pagarbos ir įvertinimo dar nesulaukė, nors spauda tvirtinusi, jog mūsų kankinys vyskupas Julijonas Steponavičius seniai yra Popiežiaus širdyje — in pectore.

LAISKAS POPIEŽIUI

Kun. Vaclovas Šarka parašė Jo Šventenybei Popiežiui Jonui Pauliui II-jam laišką, išreiškdamas dabartines lietuvių nuotaikas ir pateikė mūsų tikinčiųjų prašymą.

MIRĖ P. KAZIRSKIS

Sausio 2 d. Westerstedeje, Vak. Vokietijoje, mirė ilgametis Bad Zwischenahno ir Oldenburgio liet. apylinkės L.B. pirmininkas Povilas Kazirskis. Jis buvo gimęs 1909 m. gruodžio 13 d. Viekšniuose. Liko liūdinti našlė Valerija, sūnus Povilas ir duktė Laima, gyv. JAV.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTES ISKILMINGI MINĖJIMAI VOKIETIJOJE

Hanoveryje — šeštadienį, vasario 12 d., pamaldos 16.00 val., Hannover-Stoecken, St. Christophorus-Kirche, Eichsfelder-Strasse.

Iškilmingas Aktas su gražia programa Užsieniečių centre, Parade-Strasse 8.

Geesthachte — trečiadienį, Pelenų Die-moje, vasario 16 d., Geesthacht, St. Barbara ir parapijos salėje, 18.00 val.

Hamburge — šeštadienį, vasario 19 d., pamaldos 17.00 val., Hamburg 11, St. Ansgar-Kirche Michaelis Strasse.

Iškilmingas Aktas su turtinga programa parapijos salėje — paskiau pašmonėjimas ir šokiai, 18.30 val.

Huettenfelde — centrinis minėjimas Lietuvių gimnazijoje šeštadienį, vasario 19 d., 14.30 val., bendros pamaldos, 16.00 val., minėjimas su gražia turtinga programa Schlos Rennhof, Litauisches Gymnasium, 684 Lampertheim 4, Huettenfeld.

Bremene — sekmadienį, vasario 23 d., pamaldos 16.00 val., Bremen 1, St. Ursula, Schwachhauser Heer-Str. 156.

Bendros suneštinės vaišės ir turtinga programa parapijos salėje.

Rendsburge — sekmadienį, vasario 30 d., 16.00 val., Rendsburg, Liegnitzer-Str., pamaldos ir vaišės (kuklus lietuvių susitikimas).

Neustadte — sekmadienį, vasario 23 d., 10.00 val., Neustadt/Holstein, St. Johannes-Kirche Danziger Strasse.

PASAULYJE

— Sausio 17 d. Nigerijos valdžia paskelbė įsakymą visiems nelegaliai atvykusiems į kraštą išsiskraustyti per 2 savaites. Tokių žmonių, atvykusių iš Ganos, Kamerūno, Benino, Čado, Togo ir Aukštutinės Volta, yra apie 2 milijonai. Bedarbi ir nusikaltimų didejimas yra to nutarimo priežastys.

Skautiškųjų keliu

LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA

1983 metais švenčiame 65-rių metų lietuvių skautų gyvenimo sukaktį. Jubiliejinį metų progą sveikinu seses-brolius, vadovus, rėmėjus ir skautų-čių tėvelius, linkėdamas našių skautiškų darbo metų.

Iš tradicijos Sąjungos sukaktuvinės akimirkos savo veikloje akcentuojame specialiomis sueigomis, minėjimais, stovyklomis ir kt. Tradicija yra virtusios ir Jubiliejinės Stovyklos (JS), kurios ruošiamos kas dešimt metų Tautinių Stovyklų tarpuose. Ir 1983 m. įvykstanti Jubiliejinė Stovykla (jau ketvirtąją), Kanadoje, primins mums tris pagrindines sukaktis:

65-ri metai nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo
65-ri metai, kai įsikūrė lietuviai skautai —
60 metų sukanka mūsų žurnalui Skautų Aidai.

Lietuviškoji skautybė, išsižiebusi sostinėje Vilniuje, brendusi tėvynėje, atgijusi tremties metais, tebėra gabi ir išsivijusi bendruomenėje, su ryžtu tebežiangiant lietuvišku ateities keliu.

Svečdami prasmingąsias sukaktis ir žengdami išbandytą lietuviškos skautybės metodu 1983-ųjų metų Jubiliejinę Stovyklą sieksime:

1. Suteikti progą skautiškam jaunimui susitikti, užmegzti naujų draugysčių ir pasijusti esą nariai didingos — lietuviškos šeimos, į kurią visi susidedame savų skilčių ir asmeniškos kūrybos lobį;

2. Skautiškose stovyklose uždegti jaunimą lietuviškosios skautybės dvasia ir padėti įsigilinti į savo tautos, bendruomenės, kultūros ir visuomeniškų uždavinius;

3. Testi LSS tradicijas ir perduoti jas jaunimui;

4. Paminėti Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, lietuvių skautų įsikūrimą, „Skautų Aidą“ ir kitų prasmingų įvykių („Aušros“ laikraščio, Daraus-Girėno skridimo, lordo Robert Baden Powello atsilankymo Lietuvoje) sukaktis.

JS ruošimo reikalais yra nemaža pasidaruota keliose Pirmijos posėdžiuose ar pasitarimuose ir Kanados rajono vadovų bei jų tautininkų posėdžiuose. Organizavimo darbas jau vyksta nuo kai kurių Pirmijos narių vasaros lankymosi Kanadoje ir kai LSS Tarybos 4-me posėdyje patvirtino stovyklos laiką bei vietą. LSS Tarybos Pirmija šiuo pranešimu informuoja LSS vadovus, narius ir tautininkus apie JS ruošimo eigą:

Laikas: 1983 m. liepos 31 d. iki rugpjūčio 13 d. ryto.

Vietą: Woodland Trails Camp, Aurora, Ont., Kanada. Vietovė yra apie 35 mylios į šiaurę nuo Toronto.

Pavadinimas: AUŠRA.

Mintis — motto: stiprėkime, dirbdami kartu!

Šūkis: (siūlymas) AUŠRA-LIETUVA-VALIO! Prašau siūlyti kitus šūkius.

JS vadija: Stovyklos viršininkas: LSS Tarybos Pirmininkas v.s. fil. Sigitas Miknaitis.

JS Stovyklos: Brolija, Seserija, Akademinis sk. Sąjūdis ir Bendrija.

Vadovaus: Brolijos Vyriausias Skautinink